

אלגברה לינארית 1 תכונות קיץ תשעב/פתרון הבוחן

פתרון הבוחן:

שאלה 1:

$$B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ d & 2 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix}, A = \begin{bmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

צריך למצוא מטריצות אלמנטריות E_1, E_2, \dots, E_k כך ש $E_1 \cdot E_2 \cdot \dots \cdot E_k A = B$

מדרגים את מטריצה A למטריצה B .

$$\begin{bmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2=R_2-cR_3} \begin{bmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1=R_1-bR_3} \begin{bmatrix} 1 & a & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1=R_1-aR_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3=3R_3} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_3=R_3+eR_1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ e & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_3=R_3+fR_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2=2R_2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2=R_2+dR_1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ d & 2 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_2=R_2+dR_1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ d & 2 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2=R_2-dR_1} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_2=R_2/2} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1=R_1-eR_3} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ e & f & 3 \end{bmatrix} \xrightarrow{R_1=R_1-eR_3} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

לכן מטריצות אלמנטריות מתאימות הן

$$E_8 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_7 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -b \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_6 = \begin{bmatrix} 1 & -a & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_5 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}, E_4 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ e & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & f & 1 \end{bmatrix}, E_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}, E_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ d & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$E_1 \cdot E_2 \cdot \dots \cdot E_8 A = B$$

(זאת לא התשובה היחידה הנכונה, אבל זאת אחת הפשוטות)

שאלה 2:

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & a_1 & a_2 & 0 & a_3 & 0 \\ a_4 & 0 & a_5 & 2 & a_6 & 0 \\ a_7 & 0 & a_8 & 0 & a_9 & 0 \end{array} \right]$$

נתונה מערכת המיוצגת על ידי המטריצה

סעיף א) אם המטריצה מדורגת זה אומר ש $a_4 = a_7 = 0$ כי שניהם נמצאים מתחת לאיבר מוביל של השורה הראשונה.

בנוסף אפשר לראות ש $a_8 = 0$. הוכחה: נניח בשלילה ש $a_8 \neq 0$.

אם $a_5 \neq 0$ הוא נמצא מתחת לאיבר מוביל של השורה השנייה.

אם $a_5 = 0$ הוא יהיה איבר מוביל משמאל לאיבר המוביל של השורה השנייה.

לכן $a_8 = 0$

לגבי שאר הפרמטרים, כל בחירה שהיא שלהם תשאיר את המטריצה מדורגת ולכן לא ניתן לדעת מהם.

סעיף ב) אם A מדורגת קנונית אז 2 לא יכול להיות איבר מוביל של השורה השנייה.

לכן, $a_5 \neq 0$ כלומר הוא איבר מוביל ולכן $a_5 = 1$.

בנוסף $a_2 = 0$ כי הוא מעל האיבר המוביל של השורה השנייה.

את הפרמטר a_1 אי אפשר לקבוע. גם את הפרמטרים a_3, a_6, a_9 לא ניתן עדיין לקבוע בוודאות. כי יכול להיות ש $a_9 = 0$ ואז a_3, a_6 יכולים להיות כל מספר שהוא.

ויכול להיות ש $a_9 = 1$ (ואז $a_3 = a_6 = 0$).

סעיף ג) אם נתון שיש שני משתנים חופשיים, אז יש שלושה איברים מובילים ולכן

$a_9 = 1$ ולכן $a_3 = a_6 = 0$ כי הם מעל איבר מוביל של השורה השלישית.

את a_1 עדיין לא ניתן לקבוע.

לכן קיבלנו

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 1 & a_1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right]$$

סעיף ד) פתרון פשוט של המערכת מוביל ל

$$x_1 = -a_1 s \quad x_2 = s \quad x_3 = -2t \quad x_4 = t \quad x_5 = 0$$

כלומר

$$(-a_1 s, s, -2t, t, 0)$$

שאלה 3:

$$U = \{p \in \mathbb{R}_3[x] \mid p(0) = p(1)\} \text{ ו } V = \mathbb{R}_3[x] \text{ (א)}$$

נוכיח ש U תת מרחב לפי הקריטריון המקוצר.

ראשית $U \neq \emptyset$ כי פולינום האפס נמצא בו.

שנית, אם $p_1, p_2 \in U$ אז

$$(p_1 + p_2)(0) = p_1(0) + p_2(0) = p_1(1) + p_2(1) = (p_1 + p_2)(1)$$

ואם $\alpha \in \mathbb{R}$ ו $p \in U$ אז

$$(\alpha p)(0) = \alpha p(0) = \alpha p(1) = (\alpha p)(1)$$

לכן U תת מרחב של V .

מציאת בסיס ומימד:

איבר כללי של V הוא מהצורה $a_0 + a_1x + a_2x^2 + a_3x^3$

הדרישה $p(0) = p(1)$ אומרת ש

$$a_0 + a_1 + a_2 + a_3 = a_0$$

כלומר

$$a_1 + a_2 + a_3 = 0$$

זאת מערכת של 4 נעלמים עם משוואה אחת. נמצא את מרחב הפתרונות.

לפי פתרון המטריצה

$$\left[\begin{array}{cccc|c} 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right]$$

נקבל ש

$$a_3 = t$$

$$a_2 = s$$

$$a_1 = -s - t$$

$$a_0 = r$$

לכן איבר כללי בפתרון הוא

$$(r, -t - s, s, t) = r(1, 0, 0, 0) + s(0, -1, 1, 0) + t(0, -1, 0, 1)$$

לכן בסיס יהיה הפולינומים שמיוצגים על ידי

$$(1, 0, 0, 0), (0, -1, 1, 0), (0, -1, 0, 1)$$

כלומר

$$\{1, -x + x^2, -x + x^3\}$$

המימד הוא 3.

(ב) הפרכה. לוקחים ב \mathbb{R}^2 את

$$A = \{(1, 0)\}$$

$$B = \{(2, 0)\}$$

ואז

$$\text{span}(A \cap B) = \text{span}(\emptyset) = \{0\}$$

$$\text{span}(A) = \text{span}(B)$$

$$\text{span}(A) \cap \text{span}(B) = \text{span}(A) = \text{span}(\{(1, 0)\}) \neq \{0\}$$

(2) הוכחה:

נראה הכלה דו כיוונית

היות ולכל קבוצה B

$$B \subseteq \text{span}(B)$$

$$B = \text{span}(A)$$

ולכן

$$.\text{span}(A) \subseteq \text{span}(\text{span}(A))$$

מצד שני אנחנו יודעים שאם V הוא מרחב וקטורי שמכיל את A אז $.\text{span}(A) \subseteq V$

היותו $|\text{span}(A)|$ הוא מרחב וקטורי שמכיל את $|\text{span}(A)|$ אז מתקיים $.\text{span}(\text{span}(A)) \subseteq \text{span}(A)$

לכם בסך הכל

$$.\text{span}(\text{span}(A)) = \text{span}(A)$$